

Podzimní hygge návštěva Dánska

Na konci podzimu roku 2019 jsme se s kolegyněmi vydaly do Dánska, kam jsme jely sbírat inspiraci především do knihovny místní univerzity – University of Southern Denmark (Syddansk Universitet, dále jen SDU) v Odense, kde bylo hlavní náplní naší návštěvy stínování kurzu Responsible Conduct of Research (dále jen RCR) a absolvování několika modulů tohoto kurzu. Navíc jsme také navštívily několik dalších univerzitních i veřejných knihoven v různých dánských městech.

Andersenův rodný dům v Odense

Letiště v Billundu nás přivítalo pochmurným šedavým počasím, takže nezbyvalo než doufat, že alespoň nebude pršet úplně celý týden. Cestou z letiště nás potěšil výhled z autobusu, kdy jsme zahlédly malý kousek z Legolandu – z Billundu totiž pochází Ole Kirk Christiansen, který zde založil ve čtyřicátých letech minulého století vůbec první továrnu Lega. A dodnes v tomto městě sídlí firma The Lego Group.

Odense, ve kterém jsme strávily druhý den, leží na ostrove Fyn a je to třetí největší dánské město. Patří mezi jedno z nejstarších. Jeho název pochází ze slov *Odins Vi* (v českém překladu *Odinovo místo*), což odkazuje na severskou mytologii.

V roce 1805 se zde narodil světoznámý spisovatel, básník a pohádkář Hans Christian Andersen. V jeho rodném domě je dnes muzeum.

Univerzity of Southern Denmark přivítala své první studenty v kampusu v Odense v září 1966. Nyní má univerzita pět kampusů – v Odense, Slagelse, Koldingu, Esbjergu a Sønderborgu. V současné době ji navštěvuje více než 27 000 studentů a patří mezi jednu z nejlepších mladých univerzit na světě.

Kurz RCR, který jsme stínovaly, představuje pro studenty doktorského studia na místní univerzitě řadu základních pojmů, principů a norem týkajících se odpovědného přístupu k výzkumu. Kurz vedli místní knihovníci ve spolupráci s akademiky, kteří přispívali mimo jiné i vlastními praktickými zkušenostmi.

Odense SDU a všudypřítomná kola

V prvním modulu, kterého jsme se zúčastnily první den, se kurz zabýval hlavně úvodem do celé problematiky výzkumu. Řešilo se, co vlastně společnost od výzkumů očekává a proč je vůbec důležité se zaměřovat na dodržování všech etických pravidel při provádění výzkumů – jak se vyhnout plagiátorství a nefalšovat či nevymýšlet data. Akademik, se kterým knihovna spolupracuje na tvorbě modulu, zde zmínil i své osobní negativní zkušenosti týkající se například spoluautorství. Mimo to studentům představil několik dilemat, se kterými by se

mohli v průběhu svého výzkumu setkat.

Knihovna SDU

Po skončení RCR kurzu následovala komentovaná prohlídka tamní knihovny, která zabírá skoro celé patro jedné z budov. Trochu nás překvapilo, že kromě několika vyhrazených “tichých” místností se studenti v celém prostoru spolu mohli normálně bavit, ať už nad školním projektem nebo třeba když spolu hráli deskovky. Knihovna tak získala, i když na úkor klidu, mnohem uvolněnější atmosféru, než jakou často vidáme v českých knihovnách. V knihovně se také nachází velká místnost určena pro výuku (tam se odehrával i náš RCR kurz), která se nezamyká ani když zrovna není využívána. Studenti jí tak mohou libovolně využívat jako týmovou studovnu, mají zde k dispozici dostatek stolů a židlí, a dokonce i veškerou techniku. Nadšené jsme byly také třeba z části knihovny věnované technickým oborům, kde mají studenti k dispozici stojan plný šroubováků, kleští a dalšího nářadí. V neposlední řadě jsme také viděly místnost, která slouží pro prezenční výpůjčky starých a cenných knih. A jako knihovnice nás samozřejmě také nadchly obrovské prostory zázemí knihovny – velké open space prostory i malé kanceláře nebo prostorná kuchyňka s mísami plnými ovoce.

Kolding SDU

Kromě toho jsme v dalších dnech navštívily ještě kampus SDU v Sønderborgu a v Koldingu. V obou jsme absolvovaly prohlídku místní knihovny i ostatních prostor univerzity. Obě tyto knihovny jsou umístěny v moderních budovách, kde mají studenti spoustu prostoru jak pro učení, tak i pro odpočinek. Veškeré prostory byly velice světlé a působily na nás velmi příjemným dojmem. V Sønderborgu nás mimo jiné zaujalo vánoční posezení kolem umělého krbu – to je prostě to pravé dánské *hygge*!

V Sønderborgu jsme navíc využily možnosti setkání se s vedoucí pracovnící tamní knihovny, která nás pohostila tradičními dánskými chlebičky, tzv. smørrebrød a seznámila nás s celkovou strukturou knihoven ve všech kampusech SDU a jejich vzájemnou provázanou spoluprací. Ta spočívá především v tom, že celá univerzita má k dispozici jednoho koordinátora jedné určité činnosti, bez ohledu na to, na které fakultě sídlí. Dále nám představila služby, které knihovna nabízí jak svým studentům a akademikům, tak dokonce i veřejnosti v rámci tzv. Citizen Science. Také jsme se dozvěděly, že díky všudypřítomným samoobslužným pultům je knihovna otevřena nepřetržitě a často i bez jediného zaměstnance.

V Sønderborgu i v Koldingu jsme navštívily i pobočky veřejných knihoven, které byly taktéž umístěny v moderních, prostorných budovách a v obou byl dostatek míst jak k odpočinku, tak k práci nebo studiu.

Jeden den jsme věnovaly cestě do druhého největšího města Dánska, do Aarhusu, kde nás čekalo opět velice chladné a větrné počasí. Navštívily jsme zde nejprve univerzitní knihovnu Univerzity Aarhus, The Royal Danish Library. Tato univerzita byla založena v roce 1928 a v současné době je také velice významnou dánskou univerzitou, která má silnou mezinárodní reputaci mezi výzkumnými institucemi. Areál univerzitních budov se nacházel u krásného parku, který je v přívětivějším počasí jistě skvělým místem pro sport i odpočinek. V knihovně nás velmi zaujal sportovně-odpočinkový prostor, kde si mohou studenti svůj stres vybit například na boxovacím pytli nebo naopak odpočinout v zákoutí s masážním křeslem.

Poté jsme v Aarhusu navštívili Dokk1, což je poměrně velká a nová knihovna v aarhuském přístavu, která je zároveň i centrem dalších služeb pro místní obyvatele. V budově naleznete kavárnu, projektové místnosti, haly, studovny, hřiště a mnoho dalšího. Nás zaujal třeba retro koutek, kde jsme si na starém playstationu mohly zahrát hru Super Mario Bros, kterou všechny známe z dětství. Dokk1 má být především flexibilním útočištěm pro všechny, kteří hledají znalosti, inspiraci a otevřené vzdělávací prostředí.

Následující den jsme se zase vrátily zpět do Odense, kde nás čekala komentovaná prohlídka veřejné knihovny. Hned na první pohled nás zaujalo komplikované schodiště, podobné tomu v Bradavicích. Tato knihovna je určena jak dospělým čtenářům, tak i dětem. Mimo to se v knihovně nachází hudební oddělení, kde si čtenář může zapůjčit vinylové desky a jiné hudební nosiče. Navíc se je v knihovně malá zkušebna s hudebními nástroji, a dokonce i malé nahrávací studio. A přestože měla tato knihovna část svých regálů starších, působila na nás také velice příjemným dojmem.

Poslední den naší cesty jsme strávily opět na SDU v Odense, kde jsme se zúčastnily dalších dvou modulů výše zmíněného RCR kurzu. První modul se týkal transparentnosti dat a plánu

managementu dat v souvislosti s politikou otevřeného přístupu, druhý modul prezentoval možnosti publikování vědeckých výstupů.

Večer jsme se už konečně vypravily do Kodaně, odkud jsme druhý den odlétaly zpátky domů, do Prahy. Několik hodin, které nám zbývaly před odletem, jsme věnovaly procházce po studené listopadové Kodani a návštěvě toho nejlepšího a nejznámějšího – přístavu Nyhavn, sochy Malé mořské víly a královského paláce Amalienborgu. Na závěr celé cesty jsme se stihly alespoň na chvíli zastavit i v Black Diamond, což je moderní budova Královské Dánské knihovny na nábřeží. Poté už nezbývalo než jen nakoupit několik posledních suvenýrů, vyrazit vlakem na letiště a definitivně se rozloučit s Dánskem ☐

Helena Filipová | podpora e-learningu

Michaela Málková | správkyň EIZ na FF UK

Petra Steinbergerová | podpora pro výzkum, vědu a inovace, Open Access

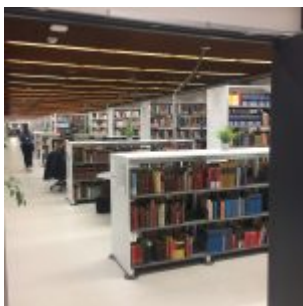
tip: Přečtěte si naše další reportáže z cesty po knihovnách evropského kontinentu!

☐☐ Dublin | ☐☐ Vídeň | ☐☐ Berlín | ☐☐ Zlín | ☐☐ Helsinky
| ☐☐ Lublaň | ☐☐ Dublin podruhé | ☐☐ Mnichov & Stuttgart
| ☐☐ ☐☐ Kodaň a Malmö | ☐☐☐☐ Hamburk & Brémy | ☐☐ ☐☐ Riga a
Vilnius | ☐☐ Drážďany

Podívejte se na fotky z Dánska

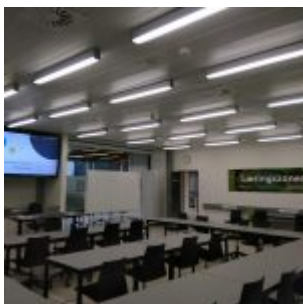
Odense SDU Library

Odense SDU Library

Odense SDU Library

Odense SDU Library

Odense SDU Library – nářadí k zapůjčení

Odense Public Library

Odense Public Library

Odense Public Library – hudební zkušebna

Odense Public Library

historické centrum Odense

Andersenův dům v Odense

Odense

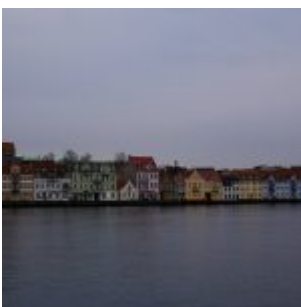
Sonderborg SDU

Sonderborg SDU – knihovna

Sonderborg

Sonderborg

Sonderborg – nalevo hotel Alsik, vpravo městská knihovna

Sonderborg public library

Sonderborg public library

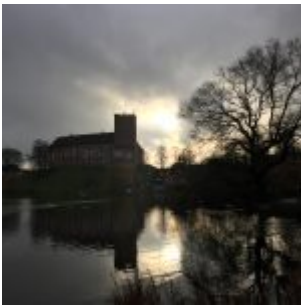
Vyhledka z hotelu Alsik na SDU

Kolding SDU

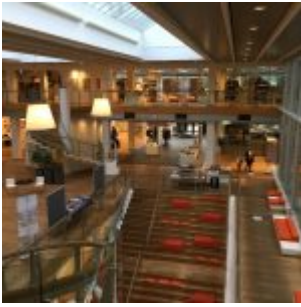
Kolding SDU – knihovna

Kolding

Kolding Public Library

Kolding Public Library

Aarhus Royal Danish Library

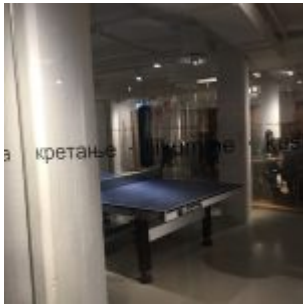
Aarhus Royal Danish Library – odpočinková zóna

Aarhus Royal Danish Library

Aarhus Royal Danish Library – odpočinková zóna

Aarhus Royal Danish Library – sportovní koutek

Aarhus Royal Danish Library – budova univerzity

Siréna v Aarhusu

Aarhus – Dokk1

Dokk1

Dokk1

Dokk1 – Super Mario

Aarhus Art Museum

Aarhus Art Museum

Malá mořská víla v Kodani

Kodaň Nyhavn

Černý diamant v Kodani

Černý diamant v Kodani